

Opleiding	Leeftijd	Werkvorm	Duur	Materiaal	Ontwikkelingsdoelen
Winkelhulp	13 - 14	Individueel werk Duowerk Groepswerk Klasgesprek	90'	Computer Internet Wereldkaart	Ict Leren leren Rekenvaardigheden Sociaal-emotionele educatie Taalvaardigheid

Money, money, money

Sinds jaren gebruiken mensen geld om handel te drijven. Wat vroeger een ruileconomie was, is nu een stroom van geld geworden. In Europa kennen we vooral de euro maar wereldwijd gebruikt niet iedereen hetzelfde type geld. In deze les gaan de leerlingen op ontdekkingstocht naar de verschillende munteenheden en bekijken ze hun portefeuille eens van dichterbij. Op bankbiljetten en munten, maar ook op andere voorwerpen uit de portefeuille staan vaak vermeldingen in verschillende talen.

Vorbereiding

- De leerkracht kopieert infoblad 2 één keer
- De leerkracht kopieert werkblad 1, één per leerling
- De leerkracht kopieert werkblad 2, één per twee leerlingen
- De leerkracht kopieert werkblad 3, één per groepje van 1/3 leerlingen
- De leerkracht kopieert werkblad 4, één per leerling
- De leerkracht kopieert bronblad 1, één per leerling
- De leerkracht kopieert bronblad 2, één per twee leerlingen

1. **Paniek: de portefeuille is weg!** (10')

Deze activiteit leidt de les over geld in. De leerkracht hangt **infoblad 2** op het bord. Daarop staat een sms van zijn/haar dochter van dertien waarin deze laat weten dat ze haar portefeuille kwijt is.

De leerkracht vraagt:

- Wat kan mijn dochter doen om haar portefeuille terug te vinden?
- Wat kan er allemaal in de portefeuille zitten?
- Wat moet mijn dochter doen als ze haar portefeuille niet terugvindt?
- Wat kunnen vrienden van mijn dochter, haar school of ikzelf doen?

2. **Zoektocht in de eigen portefeuille** (10')

De leerlingen nemen hun eigen portefeuille en bekijken wat er in zit. Ze noteren individueel op **werkblad 1** waarvoor deze voorwerpen dienen en geven de waarde die ze eraan hechten, aan. Ze vermelden of er andere talen op deze voorwerpen aanwezig zijn. De meest verrassende voorwerpen uit de portefeuille worden nabesproken.

3. **De euro onder de loep** (25')

Enkele leerlingen zullen wellicht ook geld in hun portefeuille terugvinden. De leerlingen krijgen **bronblad 1** en lezen de tekst individueel. Nadien gaan ze in duo's de inhoud van de tekst over bankbiljetten na aan de hand van hun eigen geld. Welke verschillende munten en biljetten vinden ze terug in hun portefeuille? Hebben de muntjes een verschillend gewicht? Vinden ze het watermerk/veiligheidsdraad? De leerkracht kan de leerlingen ondersteunen door voorgaande vragen te stellen. Achteraf vraagt de leerkracht:

- Hoeveel keer heb je de tekst (of delen ervan) gelezen?
- Had je de tekst goed begrepen door hem één keer te lezen?
- Waarom heb je bepaalde onderdelen meermaals gelezen?
- Waren er woorden die je bij de eerste keer lezen niet begrepen had? Welke?
- Begrijp je die woorden nu? Hoe komt dat? (context, partner die het wist, lijkt op een woord in een andere taal, opgezocht in vertaalwoordenboek,...)

4. In welke landen kan je met jouw geld zoal terecht? (10')

In de leestekst over de euro op **bronblad 1** staan enkele woorden uit andere talen. Deze talen worden gesproken in landen waar de euro een betaalmiddel is. De leerlingen gaan op zoek in welke landen die talen gesproken worden. Ze krijgen **werkblad 2** en bekijken eerst per duo wat er in de tekstballonnen staat en het voorbeeld van een ingevulde tekstballon. Daarna vullen ze de andere tekstballonnen aan. Als ze kunnen, maken ze ook de vertaling van het woord. De leerkracht vindt de oplossingen op **infoblad 1**. Deze oefening wordt nabesproken door op de kaart de landen aan te duiden waar de personages van **werkblad 2** zouden kunnen wonen.

5. In een vreemd land winkelen is niet vanzelfsprekend! (20')

De leerkracht start met een probleemstelling:

- Gaan jullie graag op reis? Mijn favoriete bestemmingen zijn Canada, Engeland en Noorwegen.
- Wie bezocht deze landen al?
- Kunnen jullie deze landen situeren op de kaart?
- Kun je in deze landen met de euro betalen?
- Hoe heet de munteenheid in deze landen? (Canadese dollar, Britse pond en Noorse kroon)

De leerkracht schrijft deze bestemmingen op het bord. De leerlingen kiezen naar welk van de drie ze liefst op reis zouden gaan. Zo ontstaan er drie groepen. De leerlingen krijgen per groepje **werkblad 3**. Elk groepje vult enkel in wat van toepassing is voor zijn vakantiebestemming. Eerst zoeken ze de huidige wisselkoers van hun vakantiebestemming op. Vervolgens berekenen ze hoeveel euro ze moeten betalen om een lokaal product te kopen. Tot slot wordt er uitgewisseld en vullen ze het werkblad aan voor de andere twee landen. Belangrijk hier is dat er wordt gevraagd en uitgelegd hoe ze te werk ging. De oplossingen staan niet op **infoblad 1** daar de wisselkoersen continu veranderen.

Binnen de groepjes krijgen de leerlingen per twee **bronblad 2**. Daarop staan drie dialogen over de producten van **werkblad 3**. De leerlingen kiezen de dialoog uit die in de landstaal van het land waar ze heen willen, geschreven staat. Ze proberen de dialoog na te zeggen. Leerlingen die durven, brengen de dialoog voor de klas. De leerkracht vindt de vertaling op **infoblad 1**.

6. Ontwerp je eigen biljet of munt: welke beveiliging pas je toe? (15')

Elke leerling krijgt **werkblad 4**. De leerlingen ontwerpen nu hun eigen geld. Welke dingen zijn absoluut noodzakelijk? Wat willen ze er niet op? Welke beveiligingsmaatregelen nemen ze? Hoeveel is het geld waard, welke talen staan er op?,... Nadien volgt een korte uitwisseling in de klas.

Bronvermelding

werkblad 1: http://www.annbags.fi/products/euro_wallet.jpg.

werkblad 2: http://3.bp.blogspot.com/-IIXKcS4tza8/TZ5JJkkjI/AAAAAAAAA9I/3nnL_cKOeWk/s320/Characters.jpg.

werkblad 3: http://nl.wikipedia.org/wiki/Vlaggen_van_de_wereld, <http://www.pakistanacca.com/wp-content/uploads/2010/07/global-currecny.jpg>,

http://www.co2logic.com/home.aspx/html/Images/Green%20Eurostar%20Ticket%2014_11_2007_web.jpg,

http://www.astridswaveshop.nl/data/upload/Shop/images/normal_4747130.jpg,

<http://www.baitrebelsalmere.org/Technieken/Slepen%20kunstaas/Trol-Noorwegen.gif>.

bronblad 2:

http://www.chumpysclipart.com/images/illustrations/xsmall2/3298_picture_of_a_bored_looking_man_at_a_cash_register.jpg.

Doelstellingen

- De leerlingen kunnen controleren of de informatie in de informatieve tekst 'De euro' correct is.
- De leerlingen kunnen het eigen leesgedrag rond begrijpend lezen verwoorden.
- De leerlingen kunnen voorbeelden geven van landen waarin gewerkt wordt met vreemde valuta.
- De leerlingen kunnen met een gegeven wisselkoers een vreemde valuta omzetten naar euro.
- De leerlingen zijn trots op hun talenkennis.

Ontwikkelingsdoelen

- ICT 6
- LL 6, 11, 12, 26, 30
- RV 3, 5, 9, 32
- SEE 10, 14, 37, 49, 53
- TV 22, 24, 46, 67, 70, 72, 76, 83

Infoblad 1: Oplossingen

Werkblad 2

Hola, ik spreek Spaans (diferente – verschillend)
Bonjour, ik spreek Frans (couleur – kleur)
Ciao, ik spreek Italiaans (sette – zeven)
Hello, ik spreek Engels (smallest – kleinst)
Hei, ik spreek Noors (farge – kleur)

Bronblad 1

eight: acht (Engels)
couleur: kleur (Frans)
coins: munten (Engels)
diferente: verschillend (Spaans)
sette: zeven (Italiaans)
Geldschein: biljet (Duits)
farge: kleur (Noors)
smallest: kleinst (Engels)
biggest: grootst (Engels)
nombre de: aantal (Frans)
watermark: watermerk (Engels)

Bronblad 2

Canada

A: Goeiedag!
B: Hallo!
A: Kan ik een muts kopen?
B: Natuurlijk! Een rode of een zwarte?
A: Liever de zwarte aub.
B: Dat kost 20 C\$.
A: Astublieft.
B: Perfect! Bedankt en tot ziens!
A: Bedankt, prettige dag!

Engeland

A: Hallo
B: Hallo, kan ik u helpen?
A: Ja meneer, ik ga naar Brussel. Ik heb een ticket nodig.
B: Met de Eurostar is het het goedkoopst.
A: OK, hoeveel kost het?
B: Vandaag slechts £50!
A: Perfect, ik neem er zo een. Hier is het geld.
B: Dank u. Hier is uw ticket. Goede reis!
A: Tot ziens!

Noorwegen

A: Hallo.
B: Hallo, kan ik u helpen?
A: Ik wil graag deze trol kopen.
B: Geen probleem.
A: Hoeveel kost het?
B: Het kost 120 Kronen.
A: Perfect! Alstublieft.
B: Dank u. Tot ziens.
A: Hou je goed.

Infoblad 2

Werkblad 1: Zoektocht in de eigen portefeuille

Duik in je eigen portefeuille. Wat vind je er allemaal in terug? Denk even na over wat je hier allemaal mee kan doen. Is het belangrijk? Staat de naam van het voorwerp ook in een andere taal op het voorwerp? Kijk naar het voorbeeld.

Wat zit er in je portefeuille?

Wat is het?	Waarvoor dient het?	Is het belangrijk?	Naam van het voorwerp in één andere taal.
<i>Identiteitskaart</i>	<i>Het zegt wie je bent</i>	<i>Ja, ik kan niet zonder</i>	<i>Carte d'identité</i>
_____	_____ _____	_____ _____	_____
_____	_____ _____	_____ _____	_____
_____	_____ _____	_____ _____	_____
_____	_____ _____	_____ _____	_____
_____	_____ _____	_____ _____	_____

Werkblad 2: In welke landen kan je met je geld zoal terecht?

In de tekst op bronblad 1 zitten verschillende talen verwerkt. Deze talen worden gesproken in landen waar de euro een betaalmiddel is. In totaal staan er in de tekst woorden uit **zes verschillende vreemde talen** in het vet gedrukt. Kan jij één woord per taal in de juiste tekstballon zetten? Weet je ook wat het woord betekent?

Welke taal zou het zijn? Vul de taal in. Kijk naar het voorbeeld.

Hallo, ik spreek *Duits*.

GELDSCHEIN - bankbiljet

¡Hola!, ik spreek _____ .

_____

Bonjour, ik spreek _____ .

_____

Ciao, ik spreek _____ .

_____

Hello, ik spreek _____ .

_____

Hei, ik spreek _____ .

_____

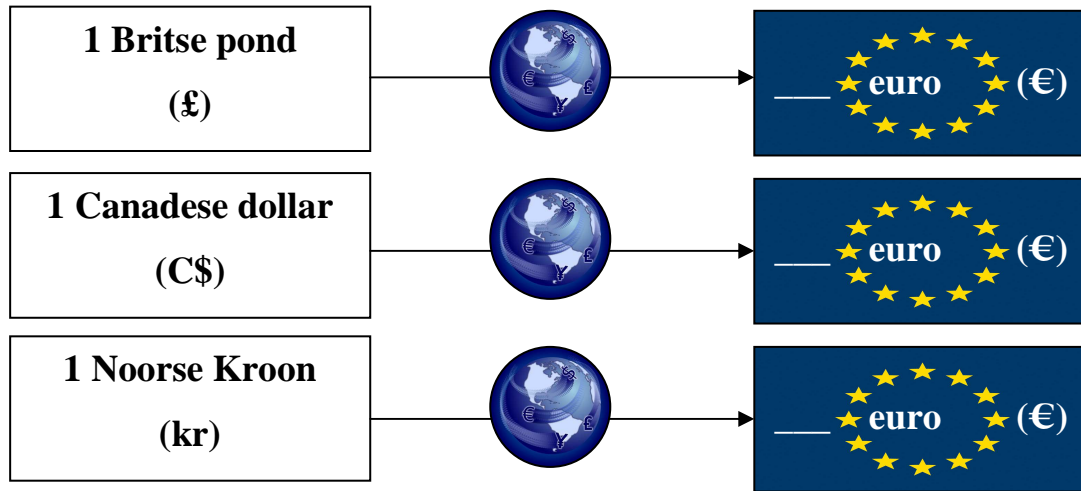

Werkblad 3: In een vreemd land winkelen is niet vanzelfsprekend

Je gaat op reis naar het buitenland en komt in enkele landen waar je niet met de euro kan betalen. Deze landen hebben hun eigen munteenheid die niet dezelfde waarde heeft als de euro.

Zoek op het internet hoeveel euro elk van de andere munten vandaag waard is en bereken hoeveel euro je betaalt voor een lokaal product.

Omzettabel:

Een Eurostarticket in Engeland:

£50

Een Eskimomuts in Canada:

C\$20

Een trolmannetje in Noorwegen:

120kr

BEREKENING:

BEREKENING:

BEREKENING:

1 treinticket = _____ €

1 muts = _____ €

1 trol = _____ €

Werkblad 4: Wat je zelf doet, doe je meestal beter

Vind je dat de eurobiljetten gepimpt mogen worden? Heb je tijdens deze les zelf een idee gekregen om een biljet te ontwerpen? Wat is de waarde van jouw biljet? Welke kleuren zitten er op? Welke talen staan er op? Ontwerp je eigen bankbiljet en vertel nadien kort waarom jouw biljet een echt bankbiljet moet worden!

Welke elementen van geld die je deze les gehoord of gezien hebt komen terug in jouw bankbiljet?

.....

.....

Wat is helemaal nieuw, heb je zelf uitgevonden?

.....

.....

Bronblad 1: De euro onder de loep

Lees aandachtig onderstaande tekst. Pas op: er is iets vreemds aan de hand met de tekst.

De euro

Sinds 1 januari 2002 is de euro het betaalmiddel in België en andere Europese landen. Het symbool voor de euro is €.

De euromunten

Er zijn *eight* euromunten. De *couleur*, dikte en de maat van de *coins* zijn verschillend. Ook voor blinden en slechtzienden zijn ze zo goed herkenbaar. De landen die meedoen aan de euro, hebben elk een eigen nationale zijde van de euro ontworpen. De nationale zijde is dus voor elk land *diferente*. De Europese zijde is in alle landen hetzelfde.

De eurobiljetten

Er zijn *sette* eurobankbiljetten. De bankbiljetten zijn in alle eurolanden hetzelfde. Elk *Geldschein* heeft een eigen *farge* en grootte. De biljetten van 5 euro zijn het *smallest* en van 500 het *biggest*. De eurobiljetten hebben een *nombre de* echtheidskenmerken. Daaraan kun je zien dat ze echt zijn. Het *watermark* en de veiligheidsdraad zijn van die echtheidskenmerken. Je kunt ze zien als je een eurobiljet tegen het licht houdt. Probeer maar eens!

Als je klaar bent, bekijk je samen met je buur het geld in jullie portefeuilles. Controleer je of het correct is wat er in de tekst vermeld staat.

Bronblad 2: In een vreemd land winkelen is niet vanzelfsprekend

Kies de dialoog van het land van jullie groepje. Het staat natuurlijk in de taal van dat land. Speel de dialoog in de winkel samen na.

A: Bonjour!
 B: Salut!
 A: Est-ce que je peux acheter un bonnet?
 B: Mais bien sûr! Un rouge ou un noir?
 A: Je préfère le noir s'il vous plaît.
 B: Ça fait 20C\$.
 A: Voici.
 B: Parfait! Merci et au revoir!
 A: Merci à vous, bonne journée!

A: Hi there!
 B: Hello, could I be of any help?
 A: Yes sir, I'm going to Brussels, I need a ticket.
 B: Travelling by Eurostar is the cheapest option.
 A: That sounds perfect. How much is it?
 B: Today, only £50!
 A: Perfect, I'll have one of those. Here's the money.
 B: Thank you, here's the ticket. Have a nice trip!
 A: Goodbye!

A: Hei!
 B: Hei! Kan jeg hjelpe deg?
 A: Jeg ønsker å kjøpe denne troll.
 B: Ikke noe problem.
 A: Hvor mye koster dette?
 B: Dette koster 120 kroner.
 A: Det er flott! Vennligst!
 B: Takk. Vi sees.
 A: Ha det.

